

Yhdenvertaisuuden, tasa- arvon ja syrjimättömyyden edistäminen suomalaisessa yhteiskunnassa

Väistökirjatutkija Panu Artemjeff

Lähteet

1. Artemjeff, Attias & Kettunen (2023). Kotoutumis- ja väestösuhteiden politiikan tilannekatsaus Suomessa. Euroopan neuvosto. ([Linkki julkaisuun](#))
2. Artemjeff & Sheikh (2023). Esiselvitys rakenteellisesta syrjinnästä: Syrjinnän tunnistaminen ja seuraaminen yhteiskunnan eri osa-alueilla. Oikeusministeriön julkaisuja, Selvityksiä ja ohjeita 2023:27. ([Linkki julkaisuun](#))
3. Artemjeff, Attias, Mohammed (2023). Yhdenvertainen Suomi toimintaohjelman arviointiraportti. Euroopan neuvosto (julkaistaan syyskuussa 2023)

Yhdenvertainen Suomi -ohjelman tavoitteista

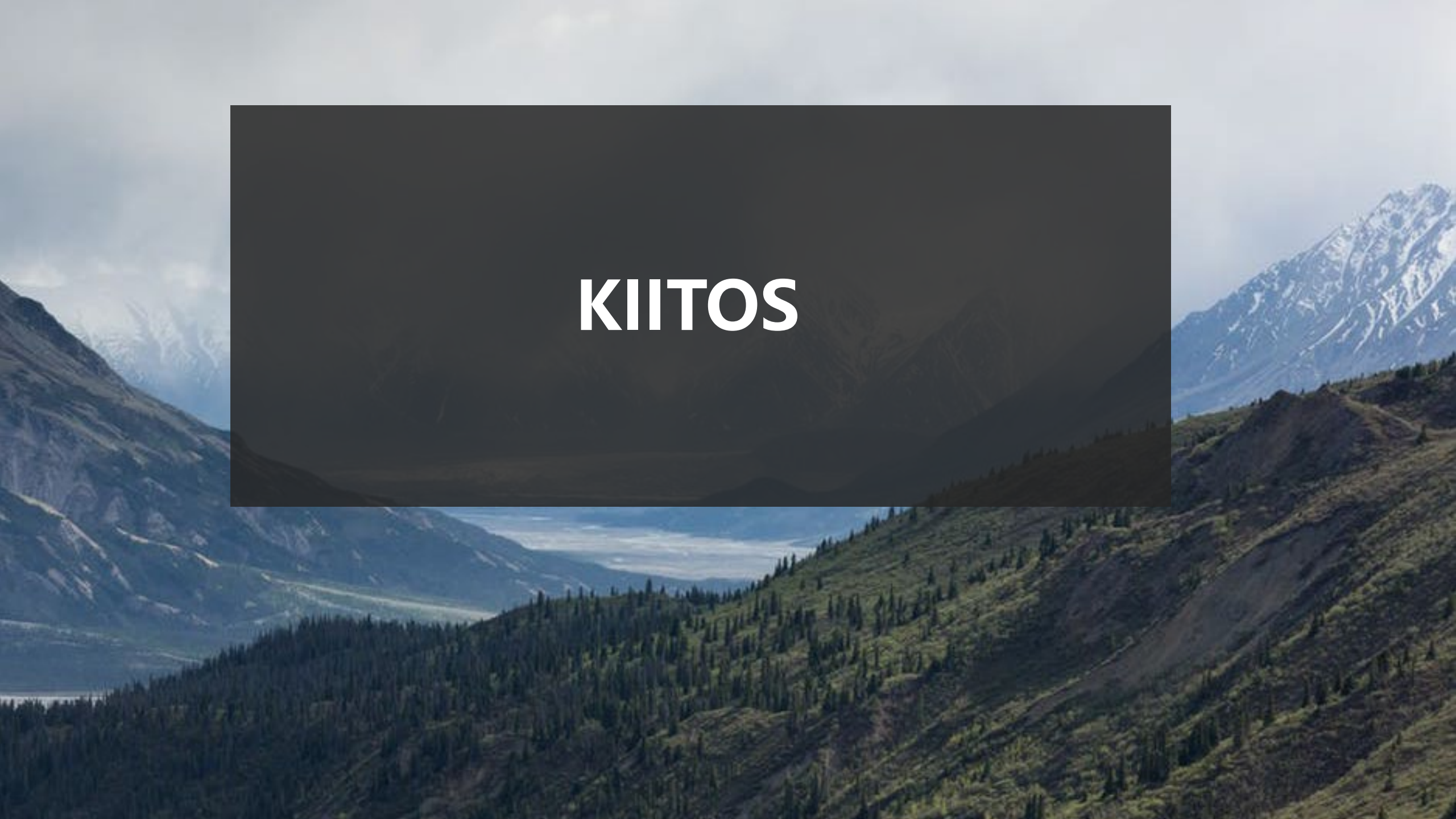
- **Eriarvoisuuden vähentäminen:** rakenteellinen syrjintä ja rasismi. Instituutioiden kykyä tunnistaa ja muuttaa eriarvoistavia käytäntöjä vahvistettava
- **Työelämän monimuotoisuuden lisääminen:** keskeisin osallisuuden ja vuorovaikutuksen kanava. Rekrytointisyrjintää puuttumista vahvistettava.
- **Kuntien rasisminvastaisen työn vahvistaminen:** arki tapahtuu paikallistasolla ja paikallistason toimijoiden (viranomaiset, järjestöt, yritykset) toiminta ja osaaminen keskeistä yhdenvertaisuuden edistämisessä ja rasismiin puuttumisessa.

Yhdenvertainen Suomi -ohjelman toimenpiteistä

- HVS-hanke jossa on laadittu alueellisia rasisminvastaisia ja hyvien väestösuhteiden toimintaohjelmia sekä tuettu kansalaisjärjestöjä antirasistisissa projekteissa
- Tulossopimusohjauksen hyödyntäminen ministeriöiden toimialojen rasisminvastaisen työn tehostamiseksi
- Väestösuuhdepolitiikan edelleen kehittäminen paikallistasolla väestöryhmien välisen vuorovaikutuksen lisäämiseksi eri elämäalueilla
- Erilaiset kampanjat ja koulutusmateriaalit kuten THL:n verkkokoulutus antirasismista ([linkki koulutukseen](#))

Muita huomioita

- **Yhdenvertaisuuslainsäädännön toimeenpanoa** tulisi tukea politiikkatoimenpiteillä. (koulutusta esimerkiksi lainvalvontaviranomaisille, syyttäjille, tuomareille ja muille keskeisille ammattiryhmille kuten opettajat ja varhaiskasvatuksen henkilöstö tulee lisätä)
- Julkisten instituutioiden kykyä toimia polarisaatioita ruokkivan media- ja poliittisen kulttuurin keskellä tulee vahvistaa lisäämällä osaamista vuorovaikutusdemokratiasta ja tunnustamisen politiikasta (**osallistavat menetelmät, luottamuksen rakentaminen ja menetelmällinen oikeudenmukaisuus keskeistä**)
- **Esteitä poliittiselle osallisuudelle tulee tunnistaa ja purkaa** tehokkaammin eri ryhmien näkökulmasta. Puolueiden kykyä edustaa väestön monimuotoisuutta on lisättävä
- **Eri ryhmiin kohdistuvaa syrjintää ja rasismia** (esim. islamofobia, antisemitismi, afrofobia, romaneihin ja saamelaisiin kohdistuva rasismi) tulee tunnistaa ja torjua systemaattisesti eri elämänalueilla yhteistyössä viranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan kesken.
- Rikoslaki tulisi muuttaa EU:n rasismien ja muukalaisvihan torjumisesta rikosoikeudellisin keinoin annetun puitepäättöksen (2008/913/YOS) edellyttämälle tasolle.

A scenic mountain landscape with a dark overlay containing the word KIITOS. The background shows a vast mountain range with steep, rocky slopes and patches of snow. In the foreground, a dense forest of evergreen trees covers the lower slopes. The sky is filled with soft, white clouds. A dark, semi-transparent rectangular box is centered over the image, featuring the word KIITOS in a bold, white, sans-serif font.

KIITOS